

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Tenger választ el...

Makó, febr. 23.

A függetlenségieknek nevezett pártok vezérei ma délután közös értekezletre gyűltek a Kossuth Ferenc lakásán. Tanácskoztak. Hogy melyik párt milyen irányban érvelt, az elmúlt napok politikai krónikái után mindenki tudhatja.

Egy óra hosszat folyt már a diskurzus, amikor szólásra állt fel a Kossuth Ferenc párt egyik alelnöke, Szentiványi Árpád. Nem érveket mondott, pártja álláspontját okfejtésekkel nem védelmezte, csak épp ennyit mondott:

— Uraim: Egy tenger választ el bennünket, legjobb, ha nem tárgyalunk tovább, hanem — szétmegyünk.

A kijelentés nem lepelt meg senkit. Meg kell adni, minden szava komoly igazság volt: A Kossuth-pártot csakugyan egy tenger választja el azoktól a pártoktól, amelyek még Magyarország függetlenségéért, a nemzet szabadságáért s a nép boldogságáért küzdenek ebben az országban.

Am ott mindjárt meg is kapták Kossuth Ferencék a választ:

— Igazad van, feneketlen mély és határtalan széles az a tenger, mely titeket mi tőlünk elválaszt, — mondták a Szentiványi kijelentésére egyszerre a *Justh pártnak*, a *pártonkívüli függetlenségieknek* és a *kiszagdapártnak* a vezérei. — Nincs miről tárgyalnunk, megyünk.

A Kossuth-pártot ezzel ott hagyták az igaz függetlenségiék. Ott hagyták a legcsunyább pecsovicspártot minden gyalázatával, hogy többé velök ne is találkozhassanak.

Nem is találkozhatnak ezekkel többé igazi függetlenségi, mert ezek utja gonosz s becstelen.

Tenger választja el a Kossuth Ferenc pártját mindazon törekvésektől, azon elvektől s eszméktől, melyek a magyar nép boldogulását követelik. Ez a párt nemcsak nem követeli ezt, hanem nyíltan ellene tör már a nép minden jogának s mindannak a törekvésnek, mely e népet ebben az országban boldoggá akarja tenni.

Találéon jellemezte egyik Justh-párti képviselő a Kossuth Ferenc pártját, amikor erre célozva kijelentette:

— A magyar ember beveszi a kurucot is, a labancot is, csak azt nem, aki nappal kuruc, éjjel labanc.

Ha tenger választja el e pártot a magyar nép gondolkozásától és érzésétől, jó lesz, ha ez a párt még a nemzet ítélete előtt eltűnik a földszínéről.

Ha önként nem akar elpusztulni ez a megbízhatatlan nemzetátka-párt, a magyar nép megfogja mutatni, hogy ilyen pecsovicsokkal el tud még banni úgy, ahogy — megérdemlik.

kp.

Lonovics Gyula

Makó, febr. 23.

Szomorú hír terjedt ma el városunkban, *Lonovics Gyula*, udvari tanácsos, Csanád megye törvényhatósági bizottsági tagja, nagybirtokos, — halálhíre. 59 éves korában, tehát aránylag elég fiatalon követte a halálba atyját, megyénknek hosszú igeig való főispánját.

Lonovics Gyula ilyen váratlan halál híre nemcsak meglepő, de ránk, csanád megyeiekre nézve mélyen elszomorító. Lonovics Gyula nemcsak családjának nagy vesztesége, de közös veszteségünk mindannyiunknak. Halála mélyen megrendítette megyénk és városunk minden egyes polgárának szívét, mert benne olyan bőkezű, nemes lelkű és áldozatkész férfit tisztelünk, a kire csak büszkék lehetünk. Sajnos, a mi büszkeségünknek már vége. Kissé meghajlott alakja, tipogó járása, őszülő, de jellegzetes feje nem fog többé szemünkbe ötleni.

Lonovics Gyula néhai Lonovics József csanádi főispánnak és gertyenyési Hollósy Kornéliának, az európai hírű énekesnőnek volt másodszüllött gyermeke. Bár sokat és szeretettel tanult, közhivatalt sohasem vállalt. Nem szerette a politikát sem. Megkínálták egy ízben atyja örökségével, a főispáni székel is, azt sem fogadta el. Sokkal jobban szerette és becsülte az intím, családi és baráti életet, semhogyan ilyen terhes, minden idejét elfoglaló állások után vágyódott volna. Még bizalmas körökben is csak tartózkodva nyilatkozott politikai dolgokról, annyira nem szeretete.

Annál otthonosabban érezte magát, ha valami társadalmi kérdés megbeszéléséről, valami új terv kereszttüviteléről volt szó. Ő maga nem igen készített nagy terveket, de a mások egészséges ideáit fenntartás nélkül magáévá tette s mindent elkövetett, hogy az eszme testet öltöjön.

Nagy vagyont örökölt. Erre a nagy vagyonra azonban nemcsak a szükséges jövedelem előteremtésének feladata hárult, ki kellett abból tenni még sok másnak is. Példáulán jóltevője volt a gimnáziumnak, a kórháznak, az árvaháznak s minden minden közintézménynek. Első helyen azonban a színháznak. A színház iránt nagy szeretettel és tisztelettel viseltetett. Büszke volt anyjára, a világhírű Hollósy Kornéliára, a 40 és 50-es évek „nemzet csalogányá”-ra. E sorok írója gyakran megfordult budapesti lakásán s mindig csodálattal és bámulattal szemlélte azt az őszinte rajongást, melylyel anyja dicső emlékére és a művészetnek csüngött. Midőn kinyitotta a nagy vasszekrényt, melyben néhai anyja

drága ékességei voltak, arca egy pillanat alatt felragyogott, szeméi fényltek s szinte mámorosan sutogta: ezt az orosz cár ajándékozta anyámnak három magyar dalért, ezt őfelségétől kaptam, noha neki is magyarul énekeltem, ez a nemzet ajándéka...

Büszke volt anyjára, aki a legnagyobb abszolútizmus korában is megtudta becsülni magyarságát s aki sokszor s igen előkelő helyeken tüntetni mert magyarságával.

Lonovics Gyula budapesti lakásán valóságos kis muzeum volt. Egyik szobája sarkában Lonovics páspök márvány mellszobra, a falon kincseket érő festmények, anyja arany- és ezüst koszorúi foglaltak helyet. Itt ezekben a szobákban érezte jól magát. Szívesen, hozzáéréssel és türelemmel sokszor órákig is elbeszélgetett, vagy vitalkozott művészi kérdésekről.

Csak egy dolog tette csendessé. Midőn anyjának sikereiben gazdag és fényes pályájáról beszéltem, akkor ő elhallgatott. De csak azért, hogy kétszeres figyelemmel kísérje minden szavamat, amit anyjáról hall, figyelt, szinte idegesen feszült figyelemmel. S ha bevégeztem mondókámat, a lemondással párosult melancholiával csak annyit szólt: Sajna, ma már nem ilyenek születnek a művésznők!

S ha most elképzelem, hogy beszédes arca, fürgé tekintete már csak a múlté, ha tudom, hogy meleg szíve már kihűlt, mély megilletődéssel gondolok vissza a vele töltött kedves órákra. Megilletődésemet csak fokozza az a tudat, hogy mindenki érzi köztünk a veszteséget, melylyel bennünket halála sújtott.

dr. d. s.

Utazás a leszerelés körül

Mosdatják a Kossuth-pártot.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, febr. 23.

Egy napos szünet után, melyet a parlament az elhunyt külügyminiszter iránt érzett kegyeletének szentelt, a Ház ma folytatta tárgyalásait. A mai ülésen vált perfektté a Kossuth-párt elhatározott leszerelése, amennyiben a kormány kielégítő kijelentést tett a *Désy Zoltán* keddi beszédére. Ez a meg egyezés már a hét lelegején kézen volt s hogy még eddig a Kossuth-párt leszerelése nem publikáltatott, annak oka egyrészt a miniszterelnök távolléte, másrészt a Kossuth-párt beléletében észlelhető zuglóadás a vezérek akciója ellen.

A mai ülésen tehát nyilvánvalóvá vált az, hogy a függetlenségi és 48-as párt egyedül lesz kénytelen folytatni azt a harcot, melyet

a Kossuth-párttal együtt kezdett, de amelyben a folyosó felfogása szerint a választói jog kiterjesztésének ellenzői izoláltak. A függetlenségi és 48-as párt egyedül is felveszi a véderőjavaslat ellen a harcot. A párt minden eshetőségre el van készülve s teljesen kidolgozta azt a taktikáját, amelyet a harcban folytatni fog. Ma még napirend előtt felszólalások voltak, ha azonban Návay elnök holnap már nem engedi meg a napirend előtt való felszólalást, a párt azonnal megkezdi a technikázást. Előbb zárt filesek tartását kéri, majd házszabályvitát provokál, végül pedig a névszerinti szavazások bevált fegyvereit szedi elő.

Az ülés.

A mai ülést Návay Lajos fél 11 órakor nyitotta meg.

Az elnök jelenti, hogy *Lovászy Márton*, *Holló Lajos*, *Györffy Gyula*, *Vertán Endre* és *Zichy Aladár* napirend előtt való felszólalásra kért engedélyt. Az engedélyt megadta s először

Lovászy Márton illeti meg a szólás joga. *Lovászy Márton* méltányolja a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy a parlament nyílt ülésén akarja tisztázni. Ezzel szemben nem ért egyet *Désy Zoltán* azzal a felfogásával, hogy a most folyó tárgyalásokat csak bizalmas értekezleten lehet lefolytatni. A Kossuth-párt leszerelése után, mondotta, a Justh-párt egyedül is felveszi a harcot a véderőreform ellen. Követelte a választói reform pruszát, mert meggyőződése az, hogy a véderőreformban csak a demokratikus népparlament van hivatva dönteni. Nagyon sajnálja, hogy a Kossuth-párt minden ok nélkül letette a fegyvert. Tiltakozik az ellen, mintha a függetlenségi párt nem követelné éppen úgy a magyarság szupremáciáját, mint a többi pártok. Csak nem gondolja a Kossuth-párt, hogy a függetlenségi és 48-as párt, amely a legmagyarabb kerületeket képviseli, egy magyarelles választói jogot fog megalkotni. A Kossuth-párt a provizórium eszméjét kifogásolja. Szerinte a hamar lejáró provizórium sokkal többet ér, mint a minden engedmény nélküli való leszerelés. (Éljenezés.) Különben is — mondotta — csak azok törekszenek a függetlenségi párt izolálására, akik eddig sem küzdöttek. Mert valóban furcsa dolog, hogy azok alkudnak a béke fölé, akik soha sem harcoltak. (Hosszas éljenezés a függetlenségi párton.)

Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke, kijelenti, hogy csak akkor nyugszik bele a békébe, ha a javaslatokból a közjogi sérelmek eliminálhatók. Különben is hiva a békének s üdvözli azokat, akik a béke érdekében fáradoznak.

Holló Lajos a Justh-párt alelnöke, szólalt fel azután és fulmináns beszédben támadta a Kossuth-pártot.

Bizonyítja, hogy a Kossuth-pártnak leszerelő törekvése ellentétben áll tiz esztendősz küzdelmével, mely ma is ellenállásra kötelezi az ellenzékét. Nem elég azt mondani, hogy a javaslatot nem fogadom el, hanem akciót és ellenállást kell kifejteni,

mert másképp a javaslat mégis törvénynyé válik, a mi pedig egy ilyen nagy küzdelem eredménye lehet. Különben is Apponyi követeléseire a kormány semmi intézményes biztosítékot nem nyújtott, csak ígéreteket.

Mindzeket a király már megígérte. Micsoda csere az, ha most a királyi ígéreteket kormány ígéretekké váltják fel? Apponyi terve a német szolgálati nyelv kérdésének elintézésére nézve veszélyes azért is, mert ha egyszer elismerjük a felségjogot, többé nem fogunk tudni változtatni rajta.

Az obstrukció órája.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 23.

A képviselőház baloldali folyosóján nagy éljenzés támadt ma.

Gróf Esterházy Mihály érkezett meg — egyenesen Irországból, hogy résztvegyen a Justh-párt további küzdelmében. Egyike ő a grófok közül ama keveseknek, akik őszintén radikálisak, még akkor is, amikor nem szónokolniuk kell löbbé, hanem — tette kerül a sor. Kossuthék leszerelésének hírére Justhék utána táviratoztak; Esterházy Mihály rögtön vonatra ült, ötvenhét órát utazott egyfolytában s ma már ott van a harcosok között.

— Le a vörös grófokkal! — kiáltja tréfásan gróf Baththyány Tivadar, mikor az éljenzés véget ért.

Gróf Esterházy Mihály pedig elővesz egy angolmivű, óriás ellenőrző órát s a következő szavakkal nyújtja át Justh Gyulának:

— Kegyelmes uram, hogy híveid érkezését naponta pontosan ellenőrizhesséd, átnyujtom neked ezt az órát, amely ebben a munkában nagy segítségére lesz.

— Nagyon köszönöm, kedves barátom, buzgóságodat, ámbar eddig is tudtuk mindannyian, hányat üt az óra. Legyen ez az obstrukció órája.

Justhék lelkes, vidám zajjal kísérték ezt a jelenetet, Justh pedig az ellenőrző óra kezelőjének kinevezte Csuhá Istvánt, a legkorábban érkezők egyikét.

Gróf Esterházy ezután kijelentette, hogy mindenben helyesli Justhék eddigi eljárását és szívesen részt vesz a további küzdelemben.

SZÉN

cukor-, szesz- és teglágarak

gőzmalmok, és teglágarak

EFCO

(porosz községtégla)

cséplőgépek és uradalmak részére bármely vasuti és hajóállomásra legjutányosabb bányáron beszerezhetők

Sugár Vilmosnál
Budapest, X.,
Kőbányai-ut 4.

Friedlaender Em. & Co.
Berlin — Gleiwitz bányacég képviselőjénél.

Telefon-Interurban 2 - 59.

Bankók a csizmában.

Laj a pénzem!

— Saját tudósítónktól. —

Makó, febr. 23.

Hódmezővásárhelyen történt. Bonyolult bűnügynek indult az eset, de a végén kedélyes történeté zsu-gorodott össze s bár a rendőrség is részt vett benne, nem lett a végén sem vádlott, sem panaszos, csak egy újabb tanulság arra nézve, hogy a legtöbb érdekes esetnek bor a szülő-anya. Egyik susáni vendéglőben borozgatótt egy nagyobb társaság. Sok mindenről szó esett már, amikor a társaság egyik tagja egy csomó bankót mutogatott. Társai kellő tisztelettel néztek a tekintélyes összegű bankóra s a bankók szerencsés tulajdonosa is elégtlenül nézett körül, amikor egy hang megszólalt:

— Ha olyan sok pénz van pajtás, megadhatnád a pénzemet!

Egyszerre eltűnt a jó kedv és kevés idő múlva ijedten kiáltott fel a vagyonos férfi:

— Jaj, hol a pénzem!

Nosza lett nagy riadalom. Különösen a vendéglős ijedt meg s nehogy esorba essék az üzlet hírnevét, rendőrt hívatott. A rendőrök felkérték a vendégeket, engedjék magukat megmozdítani.

Ezek készséggel eleget tettek a kérésemnek. Nem volt a pénz sehol. Ekkor a vizsgálatot vezető rendőrtisztviselőnek jó ötlete támadt. Hm már mindenkit megmozdítottunk, lássuk most már a károst is. És mielőtt ideje lett volna tiltakozni, megmozdították a károst és uramfia, a csizmaszárba szorulva megtalálták az elveszett bankókat. Nosza lett nagy felháborodás a megmozdított vendégek között. Bizony megrézfájlják a károst, ha ott nincsenek kéznél a rendőrök. A káros pedig sehogyse akar emlékezni, hogy kerültek a bankók a szoros csizmaszárba és a végén elfogadták azt a magyarázatot, hogy bankos, megijedve a jelentkezett hitelezőtől, maguk bujtak el a csizmaszárba.

Vezérek értekezlete.

A Kossuth-párt kivált a sorból.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 23.

A pártonkívüli függetlenségi és 48-as párt kezdeményezésére ma délután 4 órára megjelentek Kossuth Ferenc lakásán az összes függetlenségi frakciók vezérei.

Eljöttek a Justh-párt részéről: Justh Gyula, Baththyány Tivadar gróf és Földes Géza, a pártonkívüli függetlenségi részéről: Polónyi Géza, Egry Béla és Csormák Ernő, a Kisgazdapárt részéről: Szabó István s a Kossuth Ferenc-párt részéről: Apponyi Albert gróf, Désy Zoltán, Tóth János, Sággy Gyula, Szentiványi Árpád, Bethlen István gróf, Mezőssy Béla és Kelemen Béla.

Polónyi Géza ismertette az összejövetel eelját. A Kossuth-pártiak konstatálták ezután, hogy Khuen miniszterelnök a Kossuth Ferenc-párt békefeltételeire még nem nyilatkozott, így e párt nincs abban a helyzetben, hogy érdemileg tanácskozhassék.

Erre az értekezlet tagjai szét is mentek.

E tudósítással szemben a „Magyar Hírlap” ma esti számában részletekről számol be. Elmondja, hogy az értekezleten hosszasan tanácskoztak, de nem tudtak eredményre jutni. Fél öt órakor aztán Szentiványi Árpád, a Kossuth-párt egyik alelnöke emelkedett szólásra s csak onnyit mondott:

— Uraim! Egy tenger választ el

bennünket, legjobb lesz, hogyha szét megyünk.

Erre Justh, Polónyi, Szabó István és Csormák Ernő egyszerre adták meg a választ:

— Igazad van, fölösleges minden tanácskozás, egy tenger választ el bennünket egymástól.

Ezzel a többi pártbeliek ol is távoztak s csak a Kossuth-párt maradt.

A Kossuth-pártban azután Apponyi előterjesztette, hogy bár teljesen megegyezésre jutnak már Khuenekkel, de mivel formálisan még nem tette meg a miniszterelnök a párt békefeltételeire vonatkozó nyilatkozatát, ezért addig nem határozhatnak. Indítványozza az értekezletnek holnapra halasztását.

Az indítványt elfogadták s holnap délután öt órakor teszik rá a gyalázatos peccsétet mindennél gyalázatosabb arulásukra.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. Február 24. Szomb. Római katr. Péter székf. Gör. kath. Február 9. Nicefor vt. — Nap két 6 óra 58 perckor, nyugszik 5 óra 30 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható, délen helyenként csapadékkal. — Sárgonyirognózis: Enyhe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 4-4 fok Celsius.

Március 2. A vendéglősök bálja a Koronában.

Március 3-án. Függetlenségi és 48-as III-ik olvasókör bálja a Koronában.

— Számvizsgálat a városnál. A városi számvizsgáló bizottság ma délután Bund Henrik elnöklésével megvizsgálta a városnál az 1908 évi téglagyári, továbbá az 1910 és 1911 évi állami elemi és polgáris-kolai zárószámadásokat és azokat rendben találták.

— A kir. ügyész érdeklődik. Még sokan emlékszenek arra, hogy másfél évvel ezelőtt Katona Imre ujságíró Makón „Csanádi Krónikák” cím alatt lapot akart indítani, melyre nézve az előzetési felhívást szét is küldötte. A lap azonban bizonyos okok miatt nem jelent meg. Mint-hogy Katona Imre annak idején a kir. ügyészségnél is bejelentette lapvállalatát és a kir. ügyész mind a mai napig az említett lapból egy példányt sem látott, azért ma kérdést intézett Galambos Ignác dr. polgármesterhez, hogy fenáll-e a lap? Némelyek az ügyész érdeklődését nem pusztán kíváncsiságnak tudják be, hanem azt állítják, hogy a kíváncsiság mögött valami lappong.

— Szélhámós. A könnyen hívó szegény munkásnép közül sokat becsapott egy Gyarmati László nevű csongrádi illetőségű csavargó, aki azért jött Makóra, hogy itt szélhámósodásból tartsa fen magát. Munkásokat keresett és fogadott fel testvéreinek kiskőrösi cserépgyárába. A szerződött munkásoktól aztán biztosítékul díjakat szedett fel, tőlük éjjeli szállást kért és kitartatta magát velük. Mikor azonban a munkások sürgették az elutazást és a munkába állást, kisélt, hogy egy ravasz szélhámossal van dolguk, aki őket alaposan felülte és kihasználta, mert az egész dologból egy szó sem igaz. A becsapott munkások a rendőrségnél feljelentették Gyarmatit, mely a ravasz szélhámóst letartóztatta és illetőségi helyére tolecolta.

— Meg kell kötni a kutyákat. A honvédi kutyáknak igen jó dolguk van, mert az utcán szabadon járkálnak, kóborolnak és veszélyeztetik a járó-kelők testi épségét. A rendőrség azért felhívja a lakosokat, hogy az ebeket kössék meg.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetséges.

— Verekedő legények. Egyik főtéri italmérésben Bóde József, Takács László, Takács Lajos és Kecskeméti László valami miatt összeszólkóztak és olyan parázs verekedést rendeztek, hogy a tulajdonos kénytelen volt rendőroket hívni. A verekedő legények ellen megindították az eljárást.

— Megkerült lópokróc. A hatonyai esendőrség ma átiratban értesítette a makói rendőrséget, hogy Botrocány Zsiba ottani lakosnál két darab lópokrócot találtak, aki bevallotta, hogy azt Pécskán egy makói hágy-makertészől lopta, akinek nevét nem tudja. A makói rendőrség felhívja a károsultat, hogy a megkerült pokrócokért a rendőrségnél jelentkezzen.

— Vendéglősök bálja. Minden izében érdekesnek ígérkező bálát rendeznek március 2-án este a „Korona”-szálloda emeleti nagytermében a makói vendéglősök és kávéosok. A kik magok egész éven át szolgálatában állanak a mulatózóknak, ezen az estén magok is ki akarják venni részüket az igazi, magyaros, jó mulatságból. De nemcsak a magok mulatására rendezik derék vendéglőseink és kávésaink ezt az estélyt, hanem itt is megakarják mutatni, hogy a nagy közönségnek is igaz, vérbeli s páratlan élvezetes mulatságot tudnak nyújtani. Mert hogy ezen az estén az oda felgyűlő közönségnek páratlan élvezetben lesz része: ezt azok az előjelek, amelyekkel e mulatságra már is készülnék a rendezők, teljesen biztosítják. Igazi, magyaros jókedvet akarnak varázsolni erre a mulatságra, ami — ismerve vendéglőseink és kávésaink mindig jó kedélyét — bizonyára sikerülni fog. Belépődij az estélyre személyenként 2 korona.

— Lefejezett szódás üvegek. Néhány nappal ezelőtt már megirtuk, hogy Erdei András szikvizgyáros, minthogy igen sok szódás üvegje hiányzik, megakarta nézni Rosner Emánuel kocsján, mely az utcán állott, hogy van-e az ő szódás üvegjeiből? A kíváncsiságnak verekedés lett a vége, de eredménytelen is járt. Erdei ugyanis feljelentést tett a rendőrségnél Rosner ellen, hogy az sok idegen szódás üveget oltalajdonított és hogy azokat a tulajdonosok fel ne ismerjék, fejeiket levagdosta. A rendőrség Rosnernál házkutatást tartott és tényleg talált 22 darab idegen szódás üveget és 6 darab szódás üveg fejet. Rosner ellen a bűnügyi eljárást megindították.

— Tűz. Ma délelőtt Nagylakon Pusztai János gazdálkodó cseléde a kemencéből a hamut tüzesen a szemétdombra vitte. A parazsat a szél a szomszédos széna és szalma boglyára vitte, melyek tüzet fogtak és elégték. A kár 180 korona. A takarmány nem volt biztosítva.

— Az óra meg az ital. Van Kisiratoson egy ember kinek neve Halasi János. Ez az ember, mint levelezőnk közli velünk, arról ismeretes, hogy csaknem mindig részeg, józan állapotában pedig órajavitással foglalkozik, ami ugyan nem tanult mestersége, de neki mégis annyit jövedelmezett, hogy naponta berughatott keresztményéből. A napokban Lévai

István adta át neki óráját javítás végett és egyben kifizette neki a javításért járó összeget is. Minthogy Halasi az órát a kimondott időre nem vitte haza, Lévai maga ment el érte. Ekkor tudta meg, hogy Halasi az órát eladta és az árát megitta. Elleno Lévai megtette a bűnvádi feljelentést.

— **Éjjel az országuton.** Szalárdi János kisiratosi fuvaros ember az elmúlt éjjel kocsijával Aradról ment hazafelé. Utközben a korom sötétségben kocsija véletlenül egy más kocsival akadt össze, melyről két oláh ugrott le, kik rávetették magukat Szalárdira és úgy elverték, hogy csak ma reggel találták meg az országuton félig eszméletlen állapotban. Kihallgatni is alig lehetett. Azt azonban megtudta mondani, hogy két oláh verte meg, kiket most a csendőrség nyomoz.

— **Felülfizetések.** A földelákon e hó 19-én megtartott függetlenségi és 48-as bál egy erkölcsileg, mint anyagiilag fényesen sikerült. Felülfizettek: Hoffman János földeláki esperes plébános 20 koronát, Dr. Nagy Sándor (Arad), Szilvássy Alajos (Makó) 5-5 koronát, Dr. Dózsa Imre (Makó), Dr. Nagy Sándor (Makó), Lukács István 2-2 koronát, Sipos Ferenc, Kurusa István (Makó) 1.20-1.20 koronát, Kovács Katalin, Vetró Mihály, Bugyi István 1-1 koronát, Rácz István 80 fillért, Szegváry István 60 fillért, Gillingor István, Bajusz Mihály, Rakonczai Imre, Bugyi Pál, Kolimár Sándor 40-40 fillért, Simon István, Molnár Mihály, Gyökösi József, Hájós Imre, Csányi István 20-20 fillért. Az adakozók fogadják a párt hálás köszönetét.

— **Hogy kell a férjét nevelni.** Éva anyánk óta minden asszonynak gondot adott — kinek többet, kinek kevesebbet — hogy miképpen nevelje férjét ki arra a családi életre, amely boldogságot nyújt mindkét félnek s legalább is az asszonynak, érvényes utóbbi alatt a lelki nyugalmat. Ezt az örök témát érdekesen festi meg egy amerikai milliomosnő, aki Pali, a mozik híres Paliját fogta meg férjül s hogy miket csinál vele, azt nem lehet leírni, hanem meg kell nézni a makói Uránia szombat esti (vasárnap délutáni és esti) előadásán, ahol olyan gyönyörű műsor keretében mutatják be ezt a halálra kacagató vig történetet, aminőt még nem látott Makó.

Orosházán

élénk, forgalmas helyeken 4600 koronától **lakóházak** eladó, melyek feljebb, melyek kovácsmesternek, géplakatosnak, bogárnak, vagy pékmesternek igen alkalmasak. **Három fűszerüzlet.** — egy italmérési joggal, házzal együtt eladó, esetleg bérbeadó. Ugyan **4-es cséplőgép** csak egy magánjáró kazánal, szalma- és szénfűtésre eladó. Értekezni lehet:

Aczél Károlynál

Orosháza, IV. ker. Körönd-u. 83.

A „Korzó“-szálloda éttermében o o o

minden vasárnap friss

müncheni **SALVÁTOR-SÖR**

lesz kimérve.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Makó, febr. 23.

A makói piac lassan-lassan elveszi eredeti képét. Olyan len ugyanis, mint az évben leginkább lenni szokott: látogatott.

A mai heti piac is ilyen volt már. Nemcsak a helybeliek de vidékről különösen a szomszédos Torontálmegyéből keresték fel tömegesen mai piacunkat.

Rendes termékeinken kívül különösen gazdag volt a mai piac gyümölcs fákban és szőlővesszőkben. A fiatal gyümölcsfák és szőlővesszők különös kelendőségnek örvendtek és a más évi áraknál jóval magasabb áron kellek el.

Ez a körülmény arra mutat hogy a közönség intenzívebben foglalkozik jövőben a gyümölcs termelésével, mert látja, hogy tisztán a buzatermelés már nem fedezi szükségleteit. Gondoskodik hát más jövedelmet hajtó foglalkozásról, mert az okszerű gyümölcstermelés sok existenciának létét biztosítja, példa erre Kecskemét városa, hol a lakosságnak egyharmad része kizárólag gyümölcstermelésből él.

A mai piacon a mi rendes termékeinkben megfelelő kereslet és kínálat mutatkozott.

Buzában a kínálat már valamivel kielégítőbb volt a mai piacon és épen ezért az árak kissé elalányhultak. A mai piacon eladásra került mintegy 500-600 métermázsa áru, mely 22 korona, 22 korona 20 filléres áron kelt el.

Tengeriben erős volt a kínálat, bár a fogyasztás meglehetősen csökkent. A kereslet megcsappanása az árak egy csekély esését vont maga után és 18 koronáért egészséges száraz tengerit lehetett vásárolni.

A vöröshagyma ára, — mint azt már az előjelekből ítélve, — a múlt héten megjósoltuk, megszilárdult. A mai piacon gyenge kínálat mellett elkelt egynehány tétel 16-17 koronás áron. A piac vége felé azonban a kereskedők már 15 és fél koronáért sem vették az árut, mert a külföld nem hajlandó a túl magas árakat elfogadni.

Egyébként sem igen sok ideje van a makói hagymának a világpiacon, mert egyiptomi hagyma ajánlatokkal, az áru március 8-10-iki beérkezésre el vannak látva a külföldi kereskedők.

A fokhagyma továbbra is nagyon lanyha. 5 és 7 korona közt váltakozik az ára.

Dughagymában kissé megcsökkent a kínálat. Egynehány tétel elkelt 44-46 koronás áron.

A zöldségfélék ára ma nem változott. Különbösen is e termékben alig volt valami hozatal a mai piacon.

— r. —

Aki

italmérési üzletet

esetleg

házzal együtt

szándékozik eladni, tudassa

címét a kiadóhivatalban.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (180)

XX.

Utban hazafelé.

Tudtam, mennyire ajánlatos az óvatosság, ha ilyen ugynevezett civilizált emberekhez akarunk közelíteni a keserű tapasztalatok után, melyeket a Gilesféle expedícióval tettem. Visszatértem tehát az én feketémhez, mert egy páran egész eddig kitarítottak oldalom mellett — és elmondtam nekik, hogy végre öszszejejttem az én népemmel, egyelőre azonban nem csatlakozhatom hozzá. Azután kiválasztottam kettőt embereim közül s megmagyaráztam nekik, hogy olyan ruhára volna szükségem, minőt a fehér emberek viselnek.

Megtanítottam őket, hogy lo-pózzanak be észrevétlenül a fehér tanyájára s hozzanak el nekem egy nadrágot meg egy inget, melyek ott száradtak az egyik sátor mellett kiterítve.

Szemmel látható örömmel vállalkoztak a kalandra, de amint pár perc múlva visszatértek, csupán egy inget hoztak magukkal; a nadrágot időközben valószínűleg levette a kötélről a tulajdonosa, mielőtt ők hozzá jutottak volna.

Az én feketém roppant nevettek rajta, mikor az inget magamra öltöttem s tekintve, hogy ez volt rajtam az egyetlen ruhadarab, semmi kétség benne, hogy nagyon furcsán vehettem ki magamat ebben az állapotban.

De még más nehézség is merült fel. Elgondoltam, hogy mégsem mehelek s nem mutatkozhatom e fehér emberek közt olyan ingben, mely ő közülök egyiknek a tulajdona. Utóvégre mégis rászántam magamat, hogy végkép istenhózzádot mondok kísérőimnek és tovább folytatom egyedül utamat míg egy másik európai csapatra nem bukkanok.

Pár nap múlva csakugyan találtam ilyen táborozó csapatra. Megkockáztattam, hogy közéjük megyek s elmondom nekik, hogy ki vagyok. Mielőtt azonban ezt tettem volna, lesikáltam a testemről gondosan az agyagréteget, kitisztítottam a hajamat és szakállamat és eldobtam a nyilamat, erre aztán egész bátran mentem a fehér tanyájára.

Mintegy hat-hét napbarnított ember ült vacsoránál a tűz körül egy sátor előtt, amint közeledtem. A mint megpillantottak, megdöbbenve bámultak rám, majd hangos hahotára fakadtak abban a meggyőződésben, hogy egyike vagyok az ő szerecsen szolgálknak s tréfát akarok velük űzni. Amint aztán pár lépésnyire jutottam hozzájuk oda kiáltottam nekik angolul:

— Halló fiúk! van hely köztek a számomra?

Sokkal inkább meg voltak ütődve, semhogy tüstént felelhetek volna, míg végre az egyik megszólalt:

(Folyt. köv.)

Makói Uránia-színház.

Ilyen óriási műsorral

még sohasem tartott előadást a makói Uránia-színház, aminőt

szombat este 8 órakor

mutat be. Még a betegek is nevetnek.

Pali dollárkirálynéja,

hogy nevelik az amerikai milliomosnők a férjeiket.

Azután:

A kis hösnő. Dráma az életből. Bandika gyűlöli a nőket. Kacagató. A találkozás. Megható történet. Egy emelettel feljebb. Mindenki kacag. A katonai becsület. Megindító drámai történet. Boszton. Amerika egyik leggyönyörűbb városán utazás.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134)

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megtalálja benne, amire - szüksége van. -

Tisztelettel tudatom

Makóváros és vidéke mélyen tisztelt gyászoló közönségével, hogy a Borsy-féle

temetkezési vállalatot

Borsy Imre utóda feloszlatta és én e teljesen új felszerelést, valamint az

árakészletet megvettem.

A többek közt rendkívül szép és száraz tölgy- és akácfa palincsokat, kereszt és fejfának való anyagot nagy mennyiségben s ezáltal eddig is a legjobban berendezett „Órangyal” disztemetkezési vállalatot tetemesen megnagyobbítottam. Hét diszes és többrendbeli gyász-kocsijaim és megfelelő behuzatok s mindennemű ravatalozások

dijtalanul

áll a gyászoló közönség rendelkezésére. — Pontos és szolid kiszolgálás, jutányos áron. Kérve a tisztelt gyászoló feleknek nagyra-becsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel

őzv. Gyurik Lajosné

az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa, Kenyérpiac. (Tőkey-ház). Az üzlet átvételéből kikerülő használt boltberendezés jutányos áron eladó.

Biztosítom

hogy nem bánja meg ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórát akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Kerestetik

egy használt, de teljesen jó karban levő **íróasztal** megvételre. — Cim a kiadóhivatalban.

Névjegyeket, bál meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készíti a Makói Független Ujság nyomdája.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-szépítőszereket** használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokait megszünteti. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS gyógyszerésztára a »Szent István«-hoz **MAKÓN.** (a róm. kath. templom mellett.) Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi **törköly, kék szilva, barack és seprő-pálinkák, legjobb borok és kőbányai sörök** kapható **Iritz Sámuel özv. cégnél.**

Egy 3—400 literes ócska, de teljesen tiszta **hordót** megveszek. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó.

A Lonovics-sugáruton Dr. Kiss Pál ügyvédtől vásárolt új házban egy két szobás lakás és egy butorozott szoba bére kiadó. — Értekezni lehet nálam **Takács Orsolyánál** Eötvös-utca 9. szám alatt.

Szép zöld leveles **here=széna** állandóan kapható **Iritz Sámuel özv. cégnél,** ugyanott két kazal **here=szalma** és trágya eladó.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o **Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek.** o o

Mértékszerű rendelek elsősorú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

☛ **Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!** ☛

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pique paplanok. **Női bluzok** a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárúk, boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Fötér, (az Otthon-kávéház mellett)

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn **Makón, a Kálvária-utcában** (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston“ kévekötőaratógép, fűkaszálgereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

o o Makón, Kálvária-utca, (az új kórházzal szemben). o o

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérelni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

☛ **Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.**